АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Чулуут сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2026/018/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.open.audit.mn Архангай аймаг 2026 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Ахлах аудитор Н.Дашмягмар Утас: 7033-3019 Цахим хаяг: Dashmyagmarn@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ....4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан....4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан....5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан....7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан....9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан....9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан....12
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ....12
5.1 Төлбөрийн акт....12
5.1 Албан шаардлага....13
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ....14

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2026.02.25 № 100

танай ____________-ны №____________-т

ЧУЛУУТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА Ц.МӨНХБАТ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Чулуут сумын Засаг Даргын Тамгын Газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага хөтөлбөрийн хүрээнд 7 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр 1,241,345.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч гүйцэтгэлээр 1,108,349.4 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 14 үндсэн зорилтын хүрээнд 127 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг сумын Засаг даргаас 85 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**135,865,925.20**	**155,846,325.20**
33	**АВЛАГА**	**4,280,475.20**	**1,680,475.20**
33500	**Бусад авлага**	**4,280,475.20**	**1,680,475.20**
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	4,280,475.20	1,680,475.20
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**101,240,450.00**	**100,826,850.00**
35400	**Хангамжийн материал**	**86,390,450.00**	**89,356,850.00**
35410	Бичиг хэргийн материал	248,000.00	495,900.00
35420	Аж ахуйн материал	84,742,450.00	87,726,950.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,400,000.00	1,134,000.00
35600	Мал амьтад	14,850,000.00	11,470,000.00
36	**НӨӨЦИЙН БАРАА**	**30,345,000.00**	**53,339,000.00**
36300	Тэжээлийн нөөц	30,345,000.00	53,339,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,571,684,125.05**	**1,688,730,967.96**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**1,571,684,125.05**	**1,688,730,967.96**
39200	**Биет хөрөнгө**	**1,488,472,125.05**	**1,605,518,967.96**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	675,442,921.76	720,442,921.76
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-225,687,365.48	-247,231,193.51
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	218,611,010.00	371,911,009.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-69,317,740.26	-93,032,991.81
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	103,214,686.42	131,253,586.42
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-57,888,799.66	-72,642,670.45
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	61,680,200.00	66,716,200.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-14,962,976.86	-23,347,483.07
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	92,000,000.00	112,000,000.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-53,449,999.23	-60,918,749.13
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,271,021,217.00	1,310,501,217.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-512,191,028.64	-610,132,878.25
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**83,212,000.00**	**83,212,000.00**
39301	Програм хангамж	5,450,000.00	5,450,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,450,000.00	-5,450,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	83,212,000.00	83,212,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,707,550,050.25**	**1,844,577,293.16**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,707,550,050.25**	**1,844,577,293.16**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**1,707,550,050.25**	**1,844,577,293.16**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	614,282,352.17	0.00
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	614,282,352.17	0.00
51101	Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/	0.00	614,282,352.17
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**1,015,926,417.11**	**1,152,953,660.02**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	562,034,144.79	1,013,326,417.11
51220	Тайлант үеийн үр дүн	453,892,272.32	139,627,242.91
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	77,341,280.97	77,341,280.97
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,707,550,050.25**	**1,844,577,293.16**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон /төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,611,758,267.86**	**1,434,676,398.47**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**594,201,451.86**	**314,943,398.87**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**594,201,451.86**	**314,943,398.87**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**13,370,000.00**	**34,543,399.87**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	13,370,000.00	34,543,399.87
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	493,093,201.86	257,779,999.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	87,738,250.00	22,620,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,017,556,816.00**	**1,119,732,999.60**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**7,749,216.00**	**4,432,172.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,050,000.00	0.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,000,000.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,237,216.00	4,152,172.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	462,000.00	280,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**1,009,807,600.00**	**1,115,300,827.60**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,009,807,600.00	1,115,300,827.60
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,155,436,411.97**	**1,295,049,155.56**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,132,516,411.97**	**1,285,239,155.56**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**997,309,024.75**	**1,227,348,847.21**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**589,503,334.31**	**756,671,686.46**
210101	Үндсэн цалин	365,714,128.93	410,704,684.20
210102	Нэмэгдэл	200,826,905.38	308,474,475.25
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	17,870,000.00
210104	Урамшуулал	22,962,300.00	19,622,527.01
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**73,207,678.97**	**95,228,971.73**
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,513,755.94	65,074,265.20
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,914,823.32	7,613,971.90
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,947,511.67	3,979,258.87
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,288,354.11	3,749,538.25
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,543,233.93	14,811,937.51
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**35,499,778.00**	**45,849,661.00**

210301	Гэрэл, цахилгаан	13,303,778.00	21,946,961.00
210302	Түлш, халаалт	18,596,000.00	19,380,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,600,000.00	4,522,700.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**66,472,077.00**	**56,312,120.00**
210401	Бичиг хэрэг	10,810,000.00	9,489,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун	32,692,116.00	32,160,585.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,218,400.00	6,579,185.00
210404	Ном, хэвлэл	384,000.00	338,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,072,000.00	3,470,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,310,900.00	4,274,700.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	7,984,661.00	0.00
2105	**Нормативт зардал**	**5,000,000.00**	**3,385,000.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,000,000.00	3,385,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**8,460,000.00**	**17,572,000.00**
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	8,460,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	0.00	17,572,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**4,519,000.00**	**12,590,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	4,519,000.00	12,590,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**11,868,441.50**	**40,376,351.93**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,659,588.00	38,926,352.87
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	728,853.50	999,999.06
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	480,000.00	450,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**202,778,714.97**	**199,363,056.09**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	33,936,500.00	24,895,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	0.00	660,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	168,842,214.97	173,808,056.09
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**135,207,387.22**	**57,890,308.35**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**47,170,641.00**	**11,963,400.00**
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	9,613,400.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	42,320,641.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,850,000.00	2,350,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**88,036,746.22**	**45,926,908.35**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	88,006,746.22	45,926,908.35
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	30,000.00	0.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**22,920,000.00**	**9,810,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**22,920,000.00**	**9,810,000.00**
220001	Хаагдсан данс	0.00	0.00
221001	Их засвар	22,920,000.00	0.00
223001	Хаагдсан данс	0.00	9,810,000.00

III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**456,321,855.89**	**139,627,242.91**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**2,429,583.57**	**0.00**
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	2,429,583.57	0.00
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**453,892,272.32**	**139,627,242.91**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон /төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,030,926,816.00**	**1,154,276,399.47**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**13,370,000.00**	**34,543,399.87**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**13,370,000.00**	**34,543,399.87**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**13,370,000.00**	**34,543,399.87**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	13,370,000.00	34,543,399.87
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,017,556,816.00**	**1,119,732,999.60**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**7,749,216.00**	**4,432,172.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,050,000.00	0.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,000,000.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,237,216.00	4,152,172.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	462,000.00	280,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**1,009,807,600.00**	**1,115,300,827.60**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,009,807,600.00	1,115,300,827.60
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**954,808,416.00**	**1,121,201,499.47**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**954,808,416.00**	**1,121,201,499.47**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**819,601,028.78**	**1,063,311,191.12**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**589,503,334.31**	**756,671,686.46**
210101	Үндсэн цалин	365,714,128.93	410,704,684.20
210102	Нэмэгдэл	200,826,905.38	308,474,475.25
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	17,870,000.00
210104	Урамшуулал	22,962,300.00	19,622,527.01
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**73,207,678.97**	**95,228,971.73**
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,513,755.94	65,074,265.20
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,914,823.32	7,613,971.90

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,947,511.67	3,979,258.87
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,288,354.11	3,749,538.25
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,543,233.93	14,811,937.51
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**36,899,778.00**	**45,583,661.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	13,303,778.00	21,946,961.00
210302	Түлш, халаалт	19,996,000.00	19,114,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,600,000.00	4,522,700.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**56,051,200.00**	**54,679,683.00**
210401	Бичиг хэрэг	10,962,000.00	8,308,050.00
210402	Тээвэр, шатахуун	29,538,900.00	29,605,748.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,218,400.00	6,429,185.00
210404	Ном, хэвлэл	480,000.00	338,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,072,000.00	5,305,700.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,779,900.00	4,693,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**5,000,000.00**	**3,385,000.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,000,000.00	3,385,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**19,370,000.00**	**18,072,000.00**
210604	Урсгал засвар	19,370,000.00	18,072,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**4,519,000.00**	**12,590,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	4,519,000.00	12,590,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**18,371,857.50**	**54,733,648.93**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	17,163,004.00	53,283,649.87
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	728,853.50	999,999.06
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	480,000.00	450,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**16,678,180.00**	**22,366,540.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,678,180.00	21,706,540.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	0.00	660,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**135,207,387.22**	**57,890,308.35**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**47,170,641.00**	**11,963,400.00**
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	9,613,400.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	42,320,641.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,850,000.00	2,350,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**88,036,746.22**	**45,926,908.35**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	88,006,746.22	45,926,908.35
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	30,000.00	0.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**76,118,400.00**	**33,074,900.00**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**76,118,400.00**	**33,074,900.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**76,118,400.00**	**33,074,900.00**

2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**76,118,400.00**	**33,074,900.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	76,118,400.00	33,074,900.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-76,118,400.00**	**-33,074,900.00**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**614,282,352.17**	**77,341,280.97**	**576,805,345.59**	**1,268,428,978.73**
2	**Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт**	**0.00**	**0.00**	**-14,771,200.80**	**-14,771,200.80**
3	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**614,282,352.17**	**77,341,280.97**	**562,034,144.79**	**1,253,657,777.93**
4	**Тайлант үеийн үр дүн**	**0.00**	**0.00**	**453,892,272.32**	**453,892,272.32**
5	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**614,282,352.17**	**77,341,280.97**	**1,015,926,417.11**	**1,707,550,050.25**
6	**2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**614,282,352.17**	**77,341,280.97**	**1,015,926,417.11**	**1,707,550,050.25**
7	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	-2,600,000.00	-2,600,000.00
8	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**614,282,352.17**	**77,341,280.97**	**1,013,326,417.11**	**1,704,950,050.25**
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	139,627,242.91	139,627,242.91
10	**2025 оны 12-р сарын 30-наарх үлдэгдэл**	**614,282,352.17**	**77,341,280.97**	**1,152,953,660.02**	**1,844,577,293.16**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Д/Д	**Үзүүлэлт**	**Төлөвлөгөө**	**Гүйцэтгэл**	**Зөрүү дүн**	**Хувь**
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,241,345,200.00	1,103,917,319.12	137,427,880.88	88.93
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,241,345,200.00	1,103,917,319.12	137,427,880.88	88.93
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,227,731,700.00	1,091,953,919.12	135,777,780.88	88.94

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	768,974,300.00	756,671,686.46	12,302,613.54	98.4
210101	Үндсэн цалин	648,870,300.00	410,704,684.20	238,165,615.80	63.3
210102	Нэмэгдэл	74,360,000.00	308,474,475.25	-234,114,475.25	414.84
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	29,040,000.00	17,870,000.00	11,170,000.00	61.54
210104	Урамшуулал	16,704,000.00	19,622,527.01	-2,918,527.01	117.47
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	96,121,800.00	95,228,971.73	892,828.27	99.07
210201	Тэтгэврийн даатгал	65,362,800.00	65,074,265.20	288,534.80	99.56
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,689,700.00	7,613,971.90	75,728.10	99.02
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,844,900.00	3,979,258.87	-134,358.87	103.49
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,844,900.00	3,749,538.25	95,361.75	97.52
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,379,500.00	14,811,937.51	567,562.49	96.31
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	66,400,000.00	45,583,661.00	20,816,339.00	68.65
210301	Гэрэл, цахилгаан	36,000,000.00	21,946,961.00	14,053,039.00	60.96
210302	Түлш, халаалт	20,000,000.00	19,114,000.00	886,000.00	95.57
210303	Цэвэр, бохир ус	10,400,000.00	4,522,700.00	5,877,300.00	43.49
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	71,282,500.00	54,099,683.00	17,182,817.00	75.89
210401	Бичиг хэрэг	14,000,000.00	8,308,050.00	5,691,950.00	59.34
210402	Тээвэр, шатахуун	35,430,000.00	29,025,748.00	6,404,252.00	81.92
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,800,000.00	6,429,185.00	1,370,815.00	82.43
210404	Ном, хэвлэл	779,400.00	338,000.00	441,400.00	43.37
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,206,400.00	5,305,700.00	900,700.00	85.49
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,066,700.00	4,693,000.00	2,373,700.00	66.41
2105	Нормативт зардал	7,200,000.00	3,385,000.00	3,815,000.00	47.01
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,200,000.00	3,385,000.00	3,815,000.00	47.01

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	101,873,200.00	51,146,900.00	50,726,300.00	50.21
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	38,109,000.00	28,038,900.00	10,070,100.00	73.58
210602	Тавилга	12,386,500.00	5,036,000.00	7,350,500.00	40.66
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,000,000.00		1,000,000.00	
210604	Урсгал засвар	50,377,700.00	18,072,000.00	32,305,700.00	35.87
2107	Томилолт, зочны зардал	15,100,000.00	12,590,000.00	2,510,000.00	83.38
210702	Дотоод албан томилолт	15,100,000.00	12,590,000.00	2,510,000.00	83.38
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	66,779,900.00	52,263,016.93	14,516,883.07	78.26
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	65,329,900.00	50,813,017.87	14,516,882.13	77.78
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,000,000.00	999,999.06	0.94	100
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	450,000.00	450,000.00		100
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	34,000,000.00	20,985,000.00	13,015,000.00	61.72
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,000,000.00	20,325,000.00	11,675,000.00	63.52
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,000,000.00	660,000.00	1,340,000.00	33
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,613,500.00	11,963,400.00	1,650,100.00	87.88
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,613,500.00	11,963,400.00	1,650,100.00	87.88
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	9,613,500.00	9,613,400.00	100	100
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,000,000.00	2,350,000.00	1,650,000.00	58.75
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,241,345,200.00	1,103,917,319.12	137,427,880.88	88.93
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	950,488,400.00	950,488,400.00	-	100
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	41,316,000.00	34,543,399.87	6,772,600.13	83.61

1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	249,540,800.00	249,540,800.00-	-	100
5	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	23	23		100
25	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9	9		100
33	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	7	7		100
35	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7	7		100

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Д/Д	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,432,172	(4,432,172)
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,432,172	(4,432,172)
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,432,172	(4,432,172)
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	580,000	(580,000)
210402	Тээвэр, шатахуун	580,000	(580,000)
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,470,632	(2,470,632)
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,470,632	(2,470,632)
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,381,540	(1,381,540)
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,381,540	(1,381,540)
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	4,432,172	(4,432,172)
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,432,172	(4,432,172)
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,152,172	(4,152,172)
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	280,000	(280,000)

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа[1] илрээгүй, залруулаагүй 11,995.5 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс 1,015.0 мянган төгрөг 1 төлбөрийн акт, 10,980.5 мянган төгрөг 4 албан шаардлага хүргүүллээ.

Аудитаар залруулагдаагүй 5 зөрчилтэй асуудлын материаллаг зөрчил нь 11,995.5 мянган төгрөг бөгөөд гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын дүн 23,614.5 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул “**Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт** өглөө.

3.1 Төлбөрийн акт

3.1.1 Чулуут сумын ЗДТГ нь 2025 онд албан хаагчдад байгууллагын төсвөөс 1,015,000 төгрөгийн үнэ бүхий биеийн тамирын хувцсыг нормын хувцас, зөөлөн эдлэлийн зардлаас худалдан авсан байна

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.Цэргийн алба хаагч, прокурор, гадаадын иргэний хяналтын улсын байцаагч, гаалийн улсын байцаагчаас бусад албан хаагч төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр дүрэмт хувцас худалдан авахыг хориглоно,Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

3.2 Албан шаардлага

3.2.1. Аймгийн Засаг даргын 2025 оны 01 дүгээр сарын 22-ны өдрийн Б/05 дугаар захирамжаар аймгийн Засаг даргатай байгуулсан "Үр дүнгийн гэрээ"-г хангалттай хэрэгжүүлж, 2024 оны ажлаараа тэргүүлсэн Чулуут сумын засаг дарга, Тамгын газрын дарга нар нь нэг сарын үндсэн цалинтай тэнцэх 4,136,000 төгрөг, Мөн Чулуут сумын ЗДТГ-ын даргын 2025 оны 01 дүгээр сарын 27-ны Б/03 тоот тушаалаар Хууль эрх зүйн мэргэжилтэн Э.Дагиймаад нэг сарын үндсэн цалингийн 50%-р буюу 641,500 төгрөгийн мөнгөн урамшууллыг зардлын эдийн засгийн ангилал зөрчиж цалингийн сангаас олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.2-д "Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", 16.5.5-т "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэх

3.2.2. Чулуут сумын ЗДТГ-ын даргын 2025 оны 04 дүгээр сарын 30-ны өдрийн Б/16 дугаар тушаалаар Сумын төсвийн нягтлан бодогчид 1,539,000 төгрөг, нягтлан бодогчид 1,559,000 төгрөг, няравт 1,105,000 төгрөг нийт 4,203,000 төгрөгийн шагнал, урамшууллыг цалингийн сангаас зориулалт бус зарцуулж эдийн засгийн ангилал зөрчсөн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-д "Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно", 15.1.3-т "хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэх

3.2.3. Тайлант онд Чулуут сумын ЗДТГ-ын 2025 оны 05 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/12 тоот тушаалаар "Гэр бүлийн өдөрлөг" "Хүүхдийн байгууллага үүсэж хөгжсөний 100" жилийн ойг угтан сурагчдын дундах тэмцээний зардалд 2,000.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1 "Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно", 15.1.8 "байгууллагын төсвөөр биеийн тамир, спортын уралдаан тэмцээн зохион байгуулах" Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэх

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Байгууллагын төсвөөс биеийн тамирын хувцас худалдан авсан	1	1,015.0	1	1,015.0								
Эдийн засгийн ангилал зөрчсөн	1	4,777.5			1	4,777.5						
Балансын урамшуулал олгосон	1	4,203.0			1	4,203.0						
Эдийн засгийн ангилал зөрчсөн	1	2,000.0			1	2,000.0						
Дүн	**4**	**11,995.5**	**1**	**1,015.0**	**3**	**10,980.5**						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй	1	0	-	-	1	0	-	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
	-	-	-	-	-	-	-	-